

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Eiropas tiesiskās sadarbības atlants civillietās>Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojums

Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojums

50. panta 1. punkta a) apakšpunkts — Tiesas, kuras ir kompetentas izdot Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu

Pirmās instances tiesas (*tribunal de grande instance*) izpildtiesnesis. Kad kreditors ir ieguvis publisku aktu, tiesu iestāde, kuras kompetencē ir izdot Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu, ir pirmās instances tiesas izpildtiesnesis.

50. panta 1. punkta b) apakšpunkts — Iestāde, kas norādīta kā kompetenta iegūt informāciju par kontu

Tiesu izpildītājs.

50. panta 1. punkta c) apakšpunkts — Metodes, ar ko iegūt informāciju par kontu

Tiesu izpildītājs ir pilnvarots apskatīt *FICOBA* reģistru (centralizētu reģistru, kurā ir apkopota informācija par visiem banku un tām pielīdzinātu iestāžu kontiem, kurus fiziskas personas tur Francijas teritorijā).

Piemēro 14. panta 5. punkta a) un b) apakšpunktu – bankām ir pienākums deklarēt, vai parādniekam tajās ir konts, pēc tās iestādes pieprasījuma, kura ir atbildīga par informācijas iegūšanu; tai pašai iestādei ir tiesības piekļūt attiecīgai informācijai, ja šāda informācija ir valsts iestāžu vai administrāciju rīcībā un ir reģistrēta reģistros vai kādā citā veidā.

Francijas tiesību akti jau paredz šādu piekļuvi informācijai par parādnieka kontiem, ja kreditora rīcībā ir izpildāms akts (Izpildes civilprocesa kodeksa L.152-1. un L.152-2. pants).

FICOBA (Valsts banku un tām pielīdzinātu iestāžu kontu reģistrs) ir izveidots 1971. gadā, un to pārvalda Valsts finanšu ģenerāldirekcija; tajā iekļauj informāciju par jebkura veida kontiem (banku, pasta, krājaizdevu iestāžu u. c. kontiem), un attiecīgi pilnvarotām personām tas sniedz informāciju par kontiem, kurus tur fiziskas personas vai uzņēmumi.

Atverot kontu, šajā reģistrā tiek veikts attiecīgs ieraksts. Atverot kontu, vadošā finanšu iestāde informē konta īpašnieku par viņa reģistrāciju *FICOBA*.

Paziņojumos par kontu atvēršanu, slēgšanu vai izmaiņām iekļauj šādu informāciju:

tās iestādes nosaukums un adrese, kura pārvalda kontu;

konta numurs, veids, tips un raksturlielumi;

deklarētā darījuma datums un veids (atvēršana, slēgšana vai izmaiņšana);

konta īpašnieka uzvārds, vārds, dzimšanas datums, dzimšanas vieta un adrese, kā arī individuālā uzņēmēja *SIRET* numurs;

juridiskām personām – nosaukums, juridiskais statuss, *SIRET* numurs un adrese.

Reģistrs nesniedz nekādu informāciju par kontā veiktajiem darījumiem vai konta atlikumu.

Reģistrāciju veic Valsts finanšu ģenerāldirekcija, saņemot tās banku iestādes paziņojumu, kas ir veikusi konta atvēršanu, izmaiņšanu vai slēgšanu. Fizisko personu civilstāvokļa ierakstus apstiprina *INSEE*, un Valsts finanšu ģenerāldirekcija izmanto *SIRENE* reģistru, lai apstiprinātu un atjauninātu juridisko personu identifikācijas informāciju.

Atrast tiesu izpildītāju

50. panta 1. punkta d) apakšpunkts — Tiesas, kurās iesniedz pārsūdzību pret atteikumu izdot Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu

Apelācijas tiesa.

50. panta 1. punkta e) apakšpunkts — Iestādes, kas ir norādītas kā kompetentas saņemt, pārsūtīt un izsniegt Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu un citus dokumentus

Tiesu izpildītājs.

50. panta 1. punkta f) apakšpunkts — Iestāde, kas ir kompetenta izpildīt Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojumu

Tiesu izpildītājs.

50. panta 1. punkta g) apakšpunkts — Apmērs, kādā var apķīlāt kopīgus un nominālus kontus

Ja apķīlāts tiek kopīgs konts, par to jāpaziņo katram konta īpašniekam. Ja tiesu izpildītājam nav informācijas par līdzīpašnieku identitāti un adresi, viņš lūdz banku informēt šos līdzīpašniekus par konta apķīlāšanu un pieprasīto summu apmēru, lai vajadzības gadījumā tie varētu aizstāvēt savas tiesības uz kontu un jo īpaši – lai nesadalītu summu gadījumā varētu saņemt atbrīvojumu attiecībā uz savu nesadalīto daļu.

Līdz brīdim, kamēr par konta apķīlāšanu netiek paziņots kopīgā konta līdzīpašniekam, nevar sākties termiņš, kurā šo pasākumu var apstrīdēt.

Izpildes civilprocesa kodeksa R.162-9. pants paredz, ka gadījumā, ja laulāto, kuru starpā pastāv laulāto kopīpašums, ieņēmumus un algas iemaksā kontā, kas var būt kopīgs konts, un šis konts tiek apķīlāts, lai nodrošinātu viena laulātā parādu, otram laulātajam, kuram ir kopīpašuma tiesības, nekavējoties tiek darīta pieejama summa, kas pēc viņa izvēles ir vienāda ar ieņēmumu un algas summu, kura iemaksāta iepriekšējā mēnesī pirms konta apķīlāšanas, vai ar vidējo mēneša ieņēmumu un algas summu, kas izriet no iemaksām pēdējo 12 mēnešu laikā pirms konta apķīlāšanas.

Kreditoram, kurš veic konta apķīlāšanu, ir pienākums noteikt laulātā, kurš ir parādnieks, ieņēmumus kontā, kuru viņš vēlas apķīlāt. Protams, kontu var apķīlāt pilnībā, ja tas tiek finansēts tikai no tā laulātā ieņēmumiem, kurš ir parādnieks, pat ja tas ir kopīgs konts.

Attiecībā uz nominālajiem kontiem – Francijas tiesību akti šādu jēdzienu neparedz.

Vispārīgais apķīlāšanas princips aizliedz apķīlāt aktīvus bankā, kurus parādnieks tur trešās personas vārdā un kuri nepieder viņam personīgi vai ir viņam nodoti glabāšanā.

Ja līdzekļi, kas nepieder profesionālo pienākumu pildītājam, tiek noguldīti īpašā kontā, kas ļauj nešaubīgi noteikt, ka tie pieder trešām personām, uz šiem līdzekļiem kreditori nedrīkst pretendēt, neraugoties uz to, ka minētais profesionālo pienākumu pildītājs ir konta īpašnieks un vienīgā persona, kura ir tiesīga pieprasīt šo summu izmaksu. Tas attiecas arī uz summām, kuras notārs nogulda īpašā kontā Noguldījumu un depozītu kasē, vai kuras nogulda nekustamā īpašuma aģents vai kopīpašuma pārvaldnieks.

50. panta 1. punkta h) apakšpunkts — Noteikumi, kas piemērojami summām, kuras ir atbrīvotas no apķīlāšanas

Francijas tiesību akti vienlaikus paredz divus mehānismus, kuriem ir viens un tas pats mērķis, bet kuri darbojas atšķirīgi – neapķīlājamais konta atlikums, kas automātiski nav apķīlājams, un neapķīlājamas attiecināšana, saskaņā ar kuru parādniekam ir jāiesniedz pieprasījums un jāpierāda, ka attiecīgais konts ir finansēts no prasījumiem, kas nav apķīlājami.

1) neapķīlājamais konta atlikums

Saskaņā ar Izpildes civilprocesa kodeksa L.162-2. pantu, ja parādnieks ir fiziska persona, parādnieka līdzekļu turētājs, nepārsniedzot konta vai kontu kredīta atlikumu apķīlāšanas dienā, atstāj viņa rīcībā kā uzturīdzekļus summu, kas vienāda ar vienreizējo pabalstu vienam saņēmējam, kāds minēts Sociālās darbības un ģimenes kodeksa L.262-2. pantā (saskaņā ar 2016. gada 27. aprīļa Dekrētu Nr. 2016-538 *RSA* bāzes summa ir 524,68 EUR).

Tā paša kodeksa R.162-2. pantā ir noteikts, ka šā mehānisma ieviešanai nav nepieciešams parādnieka pieprasījums – banka nekavējoties informē parādnieku par tās summas pieejamību, kas atbrīvota no apķīlāšanas. Vairāku kontu gadījumā pieejamo summu nodrošina, ņemot vērā visus kredīta atlikumus, un summu pirmām kārtām nodrošina tekošajā kontā. Banka nekavējoties informē arī tiesu izpildītāju par summu, kas atstāta parādnieka rīcībā, un par kontu vai kontiem, kuri nodrošina tās pieejamību. Ja tiek apķīlāti konti, kas atvērti dažādās iestādēs, tiesu izpildītājs nosaka parādnieka līdzekļu turētāju vai turētājus, kas atbild par "bankas RSA" pieejamību parādniekam un šīs pieejamības kārtību.

Saskaņā ar tā paša kodeksa R.162-3. pantu minētā summa parādniekam ir pieejama vienu mēnesi no konta apķīlāšanas dienas.

2) neapķīlājāmības attiecināšana

Šādam parādnieka pieprasījumam ir jēga tikai gadījumā, ja neapķīlājamās summas pārsniedz neapķīlājamo konta atlikumu.

Saskaņā ar Izpildes civilprocesa kodeksa L.112-4. pantu neapķīlājami prasījumi, kuru summas ir iemaksātas kontā, turpina būt neapķīlājami. Tā paša kodeksa R.112-5. pantā ir noteikts, ka gadījumā, ja kontā tiek ieskaitīta prasījuma summa, kas pilnībā vai daļēji ir neapķīlājama, neapķīlājāmība šīs summas apmērā tiek attiecināta arī uz konta atlikumu.

Tā paša kodeksa R.162-4. pantā ir paredzēts: "ja neapķīlājamās summas izriet no regulāriem maksājumiem, piemēram, atalgojuma par darbu, izdienas pensijas, summām, kuras izmaksā kā ģimenes pabalstus vai bezdarbnieka pabalstus, konta īpašnieks, pierādot šo summu izcelsmi, var pieprasīt to tūlītēju pieejamību, atskaitot summas, kas no konta ir pārskaitītas kopš pēdējās neapķīlājamās summas iemaksas kontā". Tas attiecas uz divu veidu summām – uz pilnīgi neapķīlājamiem ienākumiem, piemēram, minimālās algas, un uz ienākumiem, kurus drīkst apķīlāt tikai saskaņā ar Darba kodeksā paredzētajiem atalgojuma apķīlāšanas ierobežojumiem un nosacījumiem. Kasācijas tiesa uzskata, ka neapķīlājāmība attiecas uz visiem naudas līdzekļiem, kas uzkrāti bankas kontā, nevis tikai uz pēdējo veikto iemaksu (*Civ. 2.e, 2000. gada 11. maijs, Nr. 98.11-696*). No praktiskā viedokļa, šo noteikumu ir grūti īstenot, ja kontā atrodas gan pilnībā, gan daļēji apķīlājamas summas.

Lai noteiktu neapķīlājāmības attiecināšanas apmēru, netiek ņemtas vērā kārtējo darījumu darbības kontā, kas notiek 15 dienu laikā pēc konta apķīlāšanas (Izpildes civilprocesa kodeksa R.162-4. panta otrā daļa).

Parādnieks jebkurā brīdī var pieprasīt neapķīlājamo summu pieejamību, arī pirms minētā 15 dienu kārtējo darījumu izpildes termiņa beigām; līdzekļu izmaksa viņam tiek veikta nekavējoties. Kreditors tiek informēts par šo pieejamību tikai tad, kad viņš attiecīgā gadījumā iesniedz savu maksājuma pieprasījumu – pēc tam viņam ir 15 dienas, lai apstrīdētu parādniekam pieejamo summu un īstenoto attiecināšanu (sīkāka informācija Izpildes civilprocesa kodeksa R.162-4. pantā).

Attiecībā uz neapķīlājamām summām, kas ienākušas kontā kā vienreizēji maksājumi, Izpildes civilprocesa kodeksa R.162-5. pantā ir paredzēts, ka parādnieks, pamatojot šo summu izcelsmi, var pieprasīt atstāt tās viņa rīcībā pēc tam, kad ir atskaitītas summas, kas izmaksātas no konta kopš vienreizējā maksājuma ieskaitīšanas. Tie var būt, piemēram, algas atlikuma maksājumi vai miršanas pabalsts (kas ir neapķīlājams saskaņā ar Sociālā nodrošinājuma kodeksa L.361-5. pantu). Šo summu pieejamība tiek atlikta, kamēr iestājas 15 dienu termiņš, kas paredzēts Izpildes civilprocesa kodeksa L.162-1. pantā, lai varētu veikt kārtējos darījumus. Parādnieka līdzekļu turētājs vienmēr var lūgt izpildtiesnesi atļaut aizturēto summu agrāku pieejamību, pamatojot to neapķīlājāmību. Šādā gadījumā uzklaua vai uzaicina arī kreditoru.

50. panta 1. punkta i) apakšpunkts — Maksa par līdzvērtīgu valsts rīkojumu īstenošanu vai informācijas par kontu sniegšanu, ja bankas šādu maksu iekasē, un informācija par pusi, kura ir atbildīga par minētās maksas segšanu

Attiecībā uz konta apķīlāšanas rīkojuma izpildes maksu Francijas valsts tiesību aktos nav īpašu noteikumu tās reglamentēšanai. Savukārt Monetārais un finanšu kodekss paredz, ka maksu par apķīlāšanu, kas tiek ieturēta no parādnieka, kura kontu apķīlā, norāda bankas pakalpojumu tarifu sarakstā, ko kredītiestādes dara pieejamu klientiem ([D.312-1-1. pants](#)).

Turklāt par šo maksu klientam iepriekš jāsaņem bezmaksas informācija ([R.312-1-2. pants](#)) saskaņā ar [L.312-1-5. pantu](#), kas paredz, ka attiecīga informācija tiek norādīta klienta konta izrakstā un ka debitēšana nevar notikt ne agrāk kā 14 dienas pēc minētā konta izraksta slēgšanas dienas. Šķiet, ka šo maksu, ko bankas iekasē no konta īpašnieka, kurš ir parādnieks, katra banka nosaka pēc saviem ieskatiem (robežās no aptuveni 80 līdz 150 EUR).

Maksa par informācijas sniegšanu par kontiem, ko banka, iespējams, iekasē no tiesu izpildītāja, kurš ir atbildīgs par pasākuma izpildi, tiek iekļauta izmaksās, kuras galarezultātā sedz parādnieks (skatīt iepriekšējo atbildi).

Piemēram, Francijas bankas piemēro maksu, kuras summa svārstās no 78 līdz 111 EUR.

50. panta 1. punkta j) apakšpunkts — To maksu likmes vai citu noteikumu kopums, kurā ir izklāstīta piemērojamā maksa, ko iekasē jebkura iestāde vai cita struktūra, kas ir iesaistīta Apķīlāšanas rīkojuma apstrādē vai izpildē

Tiesu izpildītāji iekasē maksu par apķīlāšanas rīkojuma izpildi saskaņā ar valstī pastāvošo cenrādi. To var apkopot šādi – kopējās procedūras izmaksas (tostarp konta apķīlāšanas rīkojuma pārveide par apķīlāšanu trešās personas labā) svārstās robežās no 166,19 līdz 397,88 EUR atkarībā no attiecīgā parāda summas.

Turklāt parāda summas apķīlāšana ir pakalpojums, kas minēts Tirdzniecības kodeksa A.444-16. pantā, tādēļ tā dod tiesības iekasēt administratīvo nodevu. Šīs nodevas apmērs ir noteikts A.444-15. pantā. Ir noteikts, ka gadījumā, ja parāda summa ir mazāka vai vienāda ar 76 EUR, administratīvā nodeva ir 4,29 EUR, bet, ja tā pārsniedz 76 EUR, tad, ievērojot 268,13 EUR maksimālo robežu, nodeva ir proporcionāla parāda summai atbilstoši šādam cenrādim.

PRASĪJUMA SUMMA (parāda summa)	PIEMĒROJAMĀ LIKME
No 0 līdz 304 EUR	5,64 %
No 305 līdz 912 EUR	2,82 %
No 913 līdz 3 040 EUR	1,41 %
Vairāk par 3 040 EUR	0,28 %

Administratīvo nodevu saistībā ar vienu un tā paša parāda piedziņu var piemērot tikai vienreiz.

Ja izmaksas par darbību, saistībā ar kuru šī nodeva tiek iekasēta, sedz parādnieks, tad arī nodevu iekasē no parādnieka, bet visos citos gadījumos no kreditora.

Šī nodeva paliek tiesu izpildītājam, neatkarīgi no piedziņas mēģinājuma iznākuma.

Atkarībā no tā, vai darbības izmaksas sedz parādnieks vai kreditors, šo nodevu attiecīgi iekasē no maksājuma, kas paredzēts A.444-31. pantā, vai no tā, kas paredzēts A.444-32. pantā.

Visbeidzot, visiem pieprasījumiem, kas iesniegti saskaņā ar Izpildes civilprocesa kodeksa L.152-1. un L.152-2. pantu, piemēro maksu 21,45 EUR apmērā bez nodokļiem (skatīt Tirdzniecības kodeksa A.444-43. pantu, noteikums Nr. 151). Tas attiecas uz izpēti, ko veic valsts, reģionu, departamentu un komūnu līmeņa pašvaldību administrācijas, uzņēmumi, kas pieder valstij vai ko kontrolē valsts, reģioni, departamenti un komūnas, valsts iestādes vai organizācijas, kuras kontrolē administratīva iestāde, vai iestādes, kuras ar likumu ir pilnvarotas turēt noguldījumu kontus. Šo maksu piemēro konsultācijām ar *FICOPA*.

50. panta 1. punkta k) apakšpunkts — Līdzvērtīgu valsts rīkojumu prioritātes kārtība, ja tāda ir noteikta

Ar konta apķīlāšanu netiek novērsti konkurējoši prasījumi, tomēr pirmais apķīlātājs iegūst priekšrocību attiecībā pret pārējiem. Līdzekļu nepieejamība apķīlāšanas rezultātā neliedz citiem kreditoriem ierosināt citus izpildes pasākumus, bet šos pasākumus varēs izpildīt tikai tad, ja netiks pilnībā izpildīts pirmais.

Saskaņā ar Izpildes civilprocesa kodeksa L.523-1. pantu, ja ar apķīlāšanu nodrošinātā prasība attiecas uz naudas summas parādu, apķīlājumam ir tāda pati ietekme kā nodrošinājumam, kas paredzēts Civilt kodeksa 2350. pantā, proti, naudas summa tiek rezervēta noteiktam mērķim un tiek piešķirtas primāras tiesības Civilt kodeksa 2333. panta nozīmē attiecībā uz apķīlātajiem līdzekļiem. Tādējādi apķīlāšana piešķir kreditoram, kas īsteno apķīlāšanu, ķīlas turētāja tiesības (tas nozīmē, ka viņam ir tiesības pirmajam saņemt maksājumu, apsteidzot citus kreditorus). Tādēļ kreditoram, kas īsteno apķīlāšanu, nav jābaidās no nenodrošināto kreditoru (proti, to kreditoru, kuriem nav īpaša nodrošinājuma) prasījumiem, ne arī no zemāka ranga kreditoru prasījumiem. Tomēr viņa prasījumi ir sekundāri attiecībā pret kreditoriem ar vēl augstākām privilēģiju tiesībām, piemēram, algoto darbinieku "superprivilēģētām tiesībām", procesuālo izmaksu iekasēšanas privilēģētajām tiesībām vai vispārējām Valsts kases privilēģētajām tiesībām.

Ja vienā un tajā pašā dienā tiek norīkotas vairākas kontu apķīlāšanas, apķīlētās summas tiek sadalītas proporcionāli, neņemot vērā iespējamās privilēģijas (Kasācijas tiesas 1996. gada 24. maija atzinums Nr. 09-60.004).

50. panta 1. punkta l) apakšpunkts — Tiesas vai izpildes iestāde, kas ir kompetenta piešķirt tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Tiesu iestāde, kurai ir kompetence atcelt konta apķīlāšanas rīkojumu, lemt par rīkojuma izpildes ierobežošanu vai izbeigšanu, un lemt, ka konta apķīlāšanas rīkojuma izpilde ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību un tādēļ ir jāizbeidz, ir pirmās instances tiesas izpildtiesnesis.

50. panta 1. punkta m) apakšpunkts — Tiesas, kurās jāiesniedz pārsūdzība, un pārsūdzības iesniegšanas termiņš, ja tāds ir noteikts

Tiesu iestāde, kuras kompetencē ir izskatīt apelācijas pret lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar 33., 34. vai 35. pantu, ir apelācijas tiesa. Apelācijas iesniegšanas termiņš ir 15 dienas. Šis termiņš sākas dienā, kad tiek parakstīts apstiprinājums par to, ka ir saņemta ierakstītā vēstule ar izpildtiesneša lēmumu, kuru tiesas kanceleja nosūtījusi procesa pusēm.

Ja šāds saņemšanas apstiprinājums netiek parakstīts, tādā gadījumā tiesu izpildītājam pēc procesa pušu iniciatīvas jāpaziņo izpildtiesneša lēmums (jāveic tā izsniegšana), un tad minētais termiņš sāksies šā lēmuma izsniegšanas dienā.

50. panta 1. punkta n) apakšpunkts — Tiesas nodevas

Par pieprasījuma iesniegšanu, lai saņemtu konta apķīlāšanas rīkojumu, un par apelācijas iesniegšanu nav jāmaksā.

Izpildes civilprocesa kodeksa L.512-2. pantā ir noteikts, ka izdevumus, kas saistīti ar konta apķīlāšanas pasākumu, sedz parādnieks, ja vien tiesnesis procedūras beigās nenolemj citādi. Tiesnesim jāuzskaita darbības, kas jāiekļauj izdevumos, un jānosaka maksātājs.

Iepriekš minētajā pantā ir arī teikts, ka gadījumā, ja tiesnesis izdod rīkojumu par atbrīvojumu no apķīlāšanas rīkojuma, kreditoram var likt samaksāt zaudējumus, kas radušies konta apķīlāšanas pasākuma dēļ. Judikatūra neprasa konstatēt vainu, lai izpildītu šo izdevumu atlīdzināšanas pienākumu (*Cass. Civ. 2.e, 2004. gada 29. janvāris, Nr. 01-17.161, un Civ. 2.e, 2006. gada 7. jūnijs, Nr. 05-18.038*).

50. panta 1. punkta o) apakšpunkts – Valodas, kas ir pieņemamas dokumentu tulkojumiem

Netiek atzīta neviena cita valoda, izņemot franču valodu.

Lapa atjaunināta: 22/10/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.